

Годівля молодняку великої рогатої худоби.

План лекції.

1. *Вплив годівлі на молочну продуктивність теличок в різний період росту.*
2. *Корми і техніка годівлі молодняку.*
3. *Використання ЗЦМ Підсисно груповий метод вирощування. Контроль за повноцінністю годівлі телят.*

Вплив годівлі на молочну продуктивність теличок в різний період росту.

Раціональна система вирощування молодняку, з урахуванням біологічних особливостей тварин, повинна сприяти нормальному росту, розвитку, формуванню високої продуктивності й міцної конституції, подовженню строків їх господарського використання.

Для визначення потреби молодняку у поживних речовинах враховують зміни в організмі тварин за період росту від народження до досягнення зрілості. ***При цьому виділяють такі періоди:*** новонародженості, молочний, перехідний, фізіологічної та господарської зрілості.

Годівля телят у молочний період. Норми годівлі телят залежать від мети вирощування (на ремонт, на м'ясо), статі, віку, середньодобових приростів та живої маси тварин, що закінчили ріст.

Телят у молочний період годують за схемами, які являють собою раціони, розроблені на кожну декаду.

У перші дні життя необхідно стежити за тим, щоб новонароджені телята одержали в достатній кількості молозиво, так як з ним надходять всі необхідні поживні речовини, вітаміни й антитіла, які підвищують стійкість організму проти несприятливих умов навколишнього середовища. Не пізніше, як через 30-60 хвилин після народження слід провести першу годівлю молозивом. У першу годівлю добре розвиненим телятам дають 1-2 кг молозива, а слабким 0,7-1 кг, залежно від маси та апетиту.

Друге та послідуєчі випоювання проводять через 3-4 години після попереднього. У перші два дні життя телят випоюють 5-6 разів. У наступні дні кількість молозива збільшують до 1,5-2,5 кг за одну даванку, згодуючи за добу 6-8 кг. Кратність випоювання через кожні два дні зменшують на одну даванку і до кінця молозивного періоду доводять до 3 разів. Молозиво повинне бути близьким до температури тіла теляти (35-38 °С). Важливо, щоб воно надходило до шлунку невеликими порціями. При відсутності материнського молозива телят напувають молозивом від інших корів, або штучним молозивом (на 1 л молока додають 10 мл риб'ячого жиру, 5 г кухонної солі, свіже куряче яйце, старанно змішують і згодують по 300 г 5-6 разів за добу).

Щоб поліпшити травлення, із 3-5-денного віку телятам через 0,5-1 годину після випоювання молозивом дають досхочу перевареної води (температура 25-35°С) але краще випоювати сінні або хвойні настої. На 7-10 день молозиво за своїм складом не відрізняється від молока. До 7-денного віку теляті бажано випоювати материнське молоко, а потім переводити на молоко від різних корів.

Кількість незбираного та збираного молока, концентрованих та інших

		періоду » кг	Не зби ране	Зби ране			Корене плоди	Вів сян ка	Ком бікор ми		
1	1 2 3	52	6 6	-	привч. -	-	гіривч. -	0,1 0,4	-	5 5	5 5
за 1 місяць			180	-	-	-	-	5	-	100	100
2	4	72	2	4	0,2	-	0,2	-	0,6	10	10
	5		6	0,3	привч. ■	0,3	-	0,9	10	10	
	6		6	0,5	-	0,5	-	1,1	10	10	
за 2 місяць			20	160	10	-	10	-	26	300	300
3	7	92	-	6	0,7	0,5	0,5	-	1,1	10	15
	8		6	1,0	1,0	1,0	-	1,2	10	15	
	9		5	1,3	1,5	1,5	-	1,2	10	15	
за 3 місяць			170	30	30	30	-	35	300	450	
4	10	113	-	5	1,5	2,0	1,5	-	1,2	15	20
	11		2	1,5	2,0	1,5	-	1,4	15	20	
	12		-	1,5	3,0	1,5	-	1,6	15	20	
за 4 місяць			-	70	45	70	45	-	42	450	600
5	13	134	-	-	2,0	3,0	1,5	-	1,5	20	20
	14		-	-	2,5	4,0	1,5	-	1,4	20	20
	15		-	-	3,0	5,0	1,5	-	1,3	20	20
за 5 місяць			-	-	75	120	45	-	4,2	600	600
6	16	155	-	-	3,0	5,0	1,0	-	1,0	20	25
	17		-	-	3,5	6,0	1,0	-	1,0	20	25
	18		-	-	3,5	7,0	1,0	-	1,0	20	25
за 6 місяць			-	-	100	180	30	-	30	600	750
Всього			200	400	260	400	160	5	175	2350	2800

До поїдання сіна телят привчають з 5-10 -денного віку, підвішуючи жмут сіна в клітках, а пізніше розкладають його в годівниці. Даванку сіна поступово збільшують, і в 3-місячному віці вона становить 1,3-1,4 кг, а в 6- ти місячному - близько 3 кг. У цей же період (5-10 днів) телятам вводять концентрати та мінеральні добавки. Кращим концентрованим кормом є комбікорм. При відсутності його телятам дають вівсянку, макуху або шрот, висівки пшеничні, дерть кукурудзяну. Суміш із цих компонентів готують у однакових пропорціях.

За молочний період теляті згодують 140-220 кг концентрованих кормів. Соковиті корми згодують телятам з 20-30 денного віку. Спочатку вводять коренеплоди, потім сінаж, а пізніше силос у кількостях 0,2-0,5 кг на голову за добу, поступово збільшуючи даванку (коренеплодів до 2 кг, силосу до 5-8 кг).

Як джерело мінеральних речовин, телятам дають кухонну сіль, кісткове борошно, крейду, трикальційфосфат та інші добавки.

У літній поріод, починаючи з другої декади після народження, телят привчають до зелених кормів, збільшуючи добову даванку їх у 2- місячному

віці до 3-4 кг, в 4-місячному - до 10-12, в 6-місячному до 18-20 кг/гол/добу.

У схемах літнього періоду витрати концентратів можна зменшити на 30%, порівняно із зимовим періодом, але це можливо при хороших пасовищах і достатньому забезпеченні телят зеленими кормами вже після 3-4-місячного віку.

У м'ясному скотарстві телят до 6-9 місячного віку вирощують під матерями на повному підсосі. До споживання рослинних кормів цих телят привчають до 10-20-денного віку (сіно, концентрати). Норми годівлі їх залежать від інтенсивності росту і розраховані на одержання 800-1000 г середньодобового приросту.

Використання ЗЦМ Підсисно груповий метод вирощування

Під коровами-годувальницями при змінно-груповому способі під однією коровою вирощують кілька груп телят. Кожну групу (по 2-4 теляти) утримують під коровою від 80 до 110 днів. Вік при відлученні залежить від умов господарства й продуктивності корів - годувальниць. Успіх при підсосному вирощуванні телят визначається правильним підбором корів годувальниць і телят у групі, умовами їх годівлі і утримання. Годувальницями підбирають здорових корів, що мають середню продуктивність, добре розвинені дійки вим'я.

Телят у групу підбирають за віком, живою масою і темпераментом. Різниця за віком не повинна перевищувати 10 днів, а за живою масою - 5-10 кг. До корів-годувальниць телят підпускають у віці 5-6 днів. Утримують їх в одному приміщенні з коровами в окремих станках (клітках) і підпускають до корів 3-4 рази на день.

Телят, які знаходяться на підсосі, необхідно привчати до поїдання сіна, концентрованих і соковитих кормів, згідно схем вирощування.

Основа повноцінної годівлі молодняка великої рогатої худоби в післямолочний період - повне задоволення його потреби в енергії, перетравному протеїні, макро- та мікроелементах, каротині, вітамінах Д, Е.

Потреба молодняка старше 6-ти місяців у поживних речовинах залежить від живої маси, віку, статті та середньодобових приростів, які пов'язані з живою масою тварин, що закінчили ріст.

Годівля ремонтних теличок має бути спрямована на отримання здорових із добре розвиненими молочними ознаками тварин, здатних споживати значні кількості об'ємистих кормів, перетворюючи їх поживні речовини у продукцію.

Ремонтні телиці віком 6-18 місяців для забезпечення своїх потреб у поживних речовинах повинні споживати 2-3 кг сухої речовини на 100 кг живої маси на добу. Концентрація енергії в 1 кг сухої речовини повинна бути на рівні 0,8-0,9 кормових одиниць (8-9,5 МДж обмінної енергії), а кількість перетравного протеїну 70-90 г, клітковини 18-22%, цукру 60-80 г, кухонної солі 5-6 г, кальцію 6-7 г, фосфору 4-5 г, каротину - 20-30 мг, вітаміну Д - 500-800 МО і вітаміну Е - 40 мг.

З віком концентрація енергії і поживних речовин у 1 кг сухого залишку корму зменшується.

Організація годівлі племінних бугайців направлена на отримання добре розвинених активних у статевому відношенні тварин. Бугайці віком 6-16 місяців для забезпечення потреби у поживних речовинах повинні отримувати на

центнер маси 2-3 кг сухої речовини на добу. Вміст енергії в 1 кг сухої речовини повинен становити 0,9-1 кормову одиницю або 9,5-10,5 МДЖ обмінної енергії, рівень перетравного протеїну - 90-100 г, клітковини 18- 20%, цукру - 80-90 г, кухонної солі - 5-6г, кальцію 6- 8 г, фосфору -5 г, каротину - 20-30 мг вітаміну Д - 500-800 МО, вітаміну Е - 40-50 мг. Як і в ремонтних теличок, у бугайців концентрація енергії і поживних речовин в сухому залишку корму з віком знижується.

Ремонтних телиць слід годувати так, щоб вони у 18 місяців досягли 70% живої маси дорослих корів. Основу зимових раціонів телиць становлять грубі й соковиті корми. З розрахунку на 100 кг живої маси їм дають 1-2 кг сіна, 3-6 кг силосу, 1 2 сінажу і 1 -3 кг коренеплодів. При нестачі сіна до 30 % кількості даванки його за поживністю у раціоні телиць старших року, можна замінити соломою ярих культур.

Витрати концентратів залежать в значній мірі від якості об'ємистих кормів. При згодовуванні достатньої кількості високоякісних сіна, силосу, сінажу, коренеплодів можна досягти середньодобових приростів телиць 600- 650 г на добу. При невисокій якості об'ємистих кормів добова даванка концентратів становить 1,0-1,5 кг на добу.

Структура раціонів ремонтних телиць залежить від природно-економічних умов та якості кормів і може змінюватись у певних межах: сіно, солома - 15-20%, силос - 20-40%, сінаж - 20-30%, коренеплоди - 10-20%, концентрати - 10-30%.

Для покриття дефіциту мінеральних речовин і вітамінів до раціонів вводять необхідні кількості мінеральних добавок та вітамінних препаратів.

Порядок роздавання кормів такий як і для дорослої худоби. У літній період основу раціонів телиць складають зелені корми, добова даванка яких (враховуючи і випасання), має бути такою (у кг): у віці - 7-9 місяців - 18- 22; 10-12 місяців - 22-26, в 13-15 місяців -26-30, в 16-18 місяців - 30-35, в 18-24 місяці - 35-40.

Даванку концентратів телицям, за високої якості зелених кормів, можна зменшити на половину, а старшим можна зовсім виключити із раціону.

Не можна випасати молодняк на посівах конюшини, люцерни по росі, так як поїдання такої трави може викликати тимпанію.

У перехідні періоди (особливо з зимової на літню годівлю) поряд із зеленими кормами необхідно згодовувати об'ємисті корми (сіно, солону, сінаж, силос) так, як у молодій траві низькі рівні сухої речовини та клітковини, що може призвести до порушень процесів травлення. Переведення ремонтного молодняка, як і корів, на літню годівлю проводять поступово.

Племінних бугайців вирощують у спеціалізованих елеверах при племпідприємствах або на фермах племінних заводів. Порівняно з телицями бугайцям згодовують більше концентрованих та менше об'ємистих кормів. При складанні раціонів для бугайців особливу увагу приділяють якості кормів.

Племінним бугайцям потрібен щоденний моціон, інакше в них порушується нормальний розвиток органів і тканин, з'являється схильність до ожиріння, що негативно впливає на їх відтворювальну здатність. Влітку бугайців утримують цілодобово в таборах, випасають їх з 5-6 місячного віку в окремому стаді. Годують переважно зеленою масою і концентратами.

